

Viite VN/37864/2025

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta:

Onko ehdotus uudesta tuesta ja sillä tuettavasta toiminnasta kannatettava?

X Osittain

Perustelut tiiviisti:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue näkee, että parhaimmillaan esitetty uusi toiminta mahdollistaa kohderyhmälle joustavampaa palveluvalikoimaa. Riskinä on, että uusi tukimuoto lisää hallinnollista työtä ja eriarvoistaa palvelun saamista. Tuki myönnetään työllisyysaluekohtaisesti ja on määräaikaista hankerahoitusta.

Kohdennetut kysymykset

1. Näkemyksenne tuen tarkoituksesta ja tuettavan toiminnan kohderyhmästä?

Vaarana on, että kaikkein heikommassa asemassa olevat henkilöt jäävät kolmannen sektorin yhteydessä ilman tarvittavaa palvelua tai toimintaa, jos järjestöjen rooli nähdään liian työmarkkinakeskeisesti.

Kohderyhmät voivat vaihdella työllisyysalueittain, koska tukea myönnetään työllisyysaluekohtaisesti. Uusi tuki voi lisätä palvelun hajanaisuutta ja vähentää yhdenvertaisuutta eri alueiden kesken. Osana monialaista yhteistoimintaa on luotu selkeitä palveluketjuja ja uusi palvelu voi edellä mainituista syistä tuoda epäselvyyttä kyseisiin prosesseihin.

2. Näkemyksenne tuen kohdentamisesta yhdistyksille ja säätiöille (108 §)?

Hyvinvointialueilla on jo vakiintunut, tiivis yhteistyö alueen järjestöjen kanssa. Toiminnan tavoitteista sovitaan vuosittain kumppanusneuvotteluissa. Riskinä on, että uusi toiminta voi olla päällekkäistä jo olemassa olevan yhteistyön kanssa. Järjestöille uusi tukimuoto aiheuttaa lisähallinnointia. Työllistymistä edistävillä palveluilla tämä voi aiheuttaa myös uusia hallinnollisia prosesseja, mikä edelleen voi olla pois välittömästä asiakastyöstä.

5. Näkemyksenne esityksessä kuvattua tuettavasta toiminnasta? Onko tuettavaa toimintaa kuvattu riittävästi?

Tuettavan toiminnan kuvaus on suppea ja sitä voisi avata konkreettisemmin. Epäselväksi jää mitä kyseinen toiminta järjestöissä olisi. Esityksen mukaan toiminta olisi hankerahoitukseen perustuvaa ja näin ollen määräaikaista. Toimintaan tarvitaan pitkäjänteisempää työllistymiseen tukevaa toimintaa, niin järjestöjen kuin asiakkaiden näkökulmasta. Jatkuvuus ja luottamukselliset suhteet ovat sosiaalipalvelujen näkökulmasta olennaisia ja määräaikaisten hankerahoitukset eivät tätä lähtökohtaa tue.

8. Näkemyksenne esitysluonnoksessa olevista vaikutusarvioista?

Pitkän aikavälin vaikutusarvioita ei ole esityksessä. Tuen vaikutukset alueiden yhteisölliseen toimintaan ja järjestöjen toimintamahdollisuuksiin tulisi arvioida tarkemmin. Järjestöjen rahoitus voi muodostua monista eri tulovirroista ja vaarana on, että kokonaisnäky katoaa.

9. Mitä muuta haluatte lausua esityksestä?

Hyvinvointialueen, Kelan ja työllisyysalueiden monialaisessa yhteistoiminnassa uusi tuki voi monipuolistaa käytettävissä olevaa palvelutarjontaa ja tuoda sen myötä lisäjoustavuutta asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseen. Parhaimmillaan voidaan huomioida alueiden erityistarpeita ja kohdentaa toimintaa sen mukaan.